

A Biblia

az európai kultúrában

2015. SZEPTEMBER 28.

ÉNEKEK ÉNEKE

19.

Zarka Péter

A könyv címe: A könyv általában Salamon énekeiként ismert. A héber Bibliában a *Sir Hassirim* nevet viseli, ami azt jelenti „Énekek éneke”; valószínűleg azt fejezi ki, hogy „Salamon legszebb énekei”. Hasonló kifejezési forma lehet pl. a „királyok Királya” – „a legnagyobb Király” jelentéstartalommal.

Salamon „szerze háromezer példabeszédet, és az ő énekeinek száma ezer és öt volt” (1Kir 4:32). Salamon példabeszédei belekerültek a héber kánonba A példabeszédek könyve formájában, de énekei közül csak az *Énekek énekét* olvashatjuk a Bibliában.

A könyv szerzője: A könyv címe Salamont jelöli meg szerzőként, amit a hagyomány is megerősít. Furcsa lenne, ha Salamonnak egy éneke sem maradt volna fenn. Egyes magyarázók a 72. és a 127. zsoltárt is neki tulajdonítják.

Salamon szerzősége mellett négy fő szempont szól, amelyek a könyv belső bizonyítékaiából adódnak:

- a. A szerzőnek a növényekre, állatokra és a természet dolgaira vonatkozó ismeretei megegyeznek azzal, amit Salamonról olvashatunk 1Kir 4:33 versében.
- b. A Salamon által importált külföldi termékek ismerete.
- c. Párhuzamokat találunk A példabeszédek könyvével (Énekek 4:5, // Péld 5:19; Énekek 4:11, // Péld 5:3; Énekek 4:14, // Péld 7:17; Énekek 4:15, // Péld 5:15; Énekek 5:6, // Péld 1:28; Énekek 6:6, // Péld 31:28).
- d. Az *Énekek éneke* nyelvezete megfelel Salamon kora nyelvezetének, a héber nyelv virágzásának időszakát mutatja. Költői nyelvezet, eleven és élénk stílus, ami nem Izráel és Júda szétválásának hanyatló időszakára jellemző.

A könyv történeti háttere: A könyv Izráel királyságának aranykorába illik. A király írta az énekeket szerelmének. A kérdés: Pontosan kinek írta a szerelmes verseket? Salamonnak ugyanis sok felesége volt (1Kir 11:1) – 700 felesége és 300 ágyasa (1Kir 11:3). Ez a szám Énekek 6:5 versében határozottan kevesebb, mindössze 60 királynét és 80 ágyast említ. Ha azt feltételezzük, hogy az *Énekek éneke* egységes mű, amelyben a király saját házasságát énekli meg, akkor talán még fiatalon írhatta. A menyasszonyról azt tudjuk, hogy vidéki származású. Ha valóban ez a helyzet, akkor itt igazán „szerelmi házasságról” volt szó, eltérően Salamon többi házasságától, amelyek politikai indíttatásúak voltak. Az ilyen viszony valóban megfelelő illusztráció lehet Krisztus és az egyház kapcsolatára, és az énekek egyes részei mintha ezt a kapcsolatot írják le.

Sulamit (Énekek 6:10) talán egy Súnem városából való lány (1Kir 1:3), ahogy ezt a LXX is írja. Ebben az esetben a menyasszony Issakhár törzsének területéről származott (lásd Józs 19:17, 18), Megiddó városától mintegy 11 km-re keletre. Súnem volt

- I. A könyv címe, 1:1
- II. Salamon és Sulamit házassága, 1:2–2:7
  - A. Párbeszéd: Sulamit, a menyasszony megénekli csodálatát vőlegénye iránt. A palota hölgyei válaszolnak, 1:2–8
  - B. Salamon belépője. A menyasszonnyal megéneklik érzéseiket, 1:9–2:7
- III. A szerelmesek visszaemlékezése találkozásukra, 2:8–3:5
  - A. Boldog tavaszi találkozás, 2:8–17
  - B. A menyasszony visszaemlékszik édes álmára, 3:1–5
- IV. Visszaemlékezés az eljegyzésre és a házasságra, 3:6–5:1
  - A. A királyi bevonulás, 3:6–11
  - B. Salamon házassági ajánlata, amit a menyasszony elfogad, 4:1–5:1
- V. Elvesztett és megtalált szerelem, 5:2–6:9
  - A. A menyasszonyt megzavarja egy rossz álom, 5:2–6:3
  - B. Visszanyert szerelem; Salamon idealizálja menyasszonyát, 6:4–9
- VI. A menyasszony szépségének dicsérete, 6:10–8:4
  - A. Sulamit és Jeruzsálem lányai közti párbeszéd, 6:10–7:5
  - B. Salamont elbűvöli a menyasszony szépsége, 7:6–9
- VII. Látogatás a menyasszony libanoni otthonában, 7:10–8:14
  - A. Sulamit vágyakozik szülőháza után, 7:10–8:4
  - B. A királyi pár megérkezése, 8:5–7
  - C. Párbeszéd a menyasszony, a testvérei és a király között, 8:8–14

Zarka Péter